Tilżės Keleiwis

(pirma „Naujasis Keleiwis").

„Tilżės Keleiwis", kas Pėtnyczią iszdūdams kaszt ūja ant Wertainio Meto **50 Pen.**

Apsztelawimai yra nů bile kokio Posto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj

J. Reyländerio bey Sunaus Tilżėje, Aukszt oje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimai,

i Drukorijq Tilżės Keleiwjo suncziami kaszt ūja po 10 Pen., Prisiulymai 15 Pen., už kożną smulkeis Raszt ais ispaustą Eilę. Gromatos dėl Tilżės Keleiwjo patiės iszrażomos tampa i Tilżę, Fabrikstraże Nr. 13, parterre, nusiuncziamos.

Nro. 20. Tilżėje, 20. Meiji **1887.**

Dangunżengimo Szwentei arba Szeszt iniů Dienai.

Grom. Darbai arba Nusid. Apasz t. 1, 1—11.

Jėzus po sawo Kentėjimo Apaszt alams pats gyws pasirode per tuleropus Iszsireiszkimus ir dawėsi regėtis tarp jů keturs deszimt Dienů ir kalbėjo su jeis apie Diewo Karalystę. Jr kaip jis jus buwo suwadinęs, liepe jis jiems, idant jie neiszeitu iš Jeruzalės, bet lauktu Pażadėjimo Tėwo, kuri (sake jis) girdėjot iš manės. Nės Jonas krikszt yjo Wandenimi, bet jus busite szwentaje Dwase krikszt yti, ne ilgay po szių Dienů. Bet tie, kurie buwo susiėję klause ji tarydami: Wieszpatie, ar tu sziůczės wėl attaisysi Karalystę Izraėlio? Bet jis tare jiems: Ne pareitis Jums żinoti Czėsą arba Adyną, kurę Tėwas sawo Macei pasilaikęs yra. Bet Jus gausite szwentosės Dwasės Galybę, kuri ant Jusů pareis ir busite mano Liudeninkai Jeruzalėj ir wisoj Judėoj ir Samarioj ir iki Żemės Kraszto. Jr tai iszt aręs tape jis paimtas regimay ir Debesis ji szalin atėme po jů Akiů. Jr jiems jam paskuy beżiurent, Dangun użżengiant, sztay, du Wyru baltůse Rubůse stowėjo pas jus, kuriudu jiems sake: Jus Wyrai iš Galilėos, kam stowite cze, Dangun żiurėdami? Szis Jėzus, kursai nu Jusů paimtas yra Dangun, wėl teipo ateis, kaipo Jus ji regėjot Dangun żengiant.

Kristus po sawo Kentėjimo bey Prisikėlimo dar gerę Walandelę Tarpe sawo Mokytiniů pasiliko, koktai juk tujů dėley ir labay reikalinga buwo; nės jie iš Pradżios kaip iszsklaidytos Awys aplinkuy slapstės ir nepasiliaujancziame Pawojume jautės, ikikol jus Kristus palinksmino ir pastiprino. Mokytiniů priegtam dar labay sunkus Darbas lauke, butent i wisą Swietą iszeiti ir wisoms Żmoniů Giminiems Ewangelią apsakyti; ant to priewale Apaszt alai dar ypatiszko Pastiprinimo nu sawo Mokytojo; jie dar daug Dalyků dėley jo Rodos pasiklausti norėjo. Czėsas Kristaus Użsilaikymo ant szios Żemės buwo ale prażokęs; jis turėjo nu sawo wiernojo Pulko atsiskirti. Paskutiniose Dienose Jėzus dar wis apie Diewo Karalystę su Mokytineis kalbėjo ir jiems paskutini Pamokslą suteko; tada parėjo paskiausoji Diena, kurę jis su jeis Jeruzalėj praleido. Jis jus paskůji Kartą suwadinęs pagraudeno jůs, kad iš Jeruzalės neiszeitu ir tůmi iszsiszlaidytu, bet kad pirma Pażadėjimą Tėwo nulauktu, apie kuri jie iš Kristaus Burnos buwo girdėję. Mokytinei aną Pażadėjimą geray żinojo, nors jis jiems iš tikro ir niekados aiszkus nebuwo pastojęs, kadangi Kristus wisuczės per Prilyginimus kalbėjo. Kristus todėl jiems dar ypatiszkay primine, kad jie ne Jono Krikszt ytojo Budu su Wandenimi, bet su szwentaje Dwase turėjo buti pakrikszt yjami. Tie, kurie ale tůkart prie Jėzaus susiėjo buwo, aną Pażadėjimą tikt dar geray nepermane, bet ji klause, ar tůkart Pażadėjimą iszpildant Karalystę Izraėlio wėl busenti attaisoma. Ant tokio Klausymo negalėjo Iszganytojis jiems pakankanti Atsiliepimą pagal jů Dumą důti, bet jiems tikt priminti, kad tokius Dalykus jiems żinoti nepriewalu esą ir kad toktai Wieszpats sawo Macei pasilaikęs; reikalingesnis Daikts ale jiems esąs, patirti, kad szwentoji Dwase jiems busenti nudalyjama, kuri ant jů pareisenti ir kad jie tada jo Liudeninkai wisame Swiete pastosentis; Galybe szwentosės Dwasės jus tokeis wertingais Liudeninkas padaryšenti, kurie iki Żemės Kraszto jo Pamokslą iszplatinti turėsentis. Tai buwo paskucziausi Żodzei, kurius Kristus su Sawaiseis ant szio Swieto waikszczіodams kalbėjo. Tada iszėjo jis podraug su Apaszt alů Pulku ant Alywů Kalno. Ta Wieta, kuri Kartą jo didziansi Pasiżeminimą macziusi buwo, turėjo dabar ir jo Szlowę regėti. Parėjo Debesis iš Padangiů ir paėme ji regimay, Mokytiniems jam paskuy beżiurent. Jie negalėjo sawo Akis iš Wietos pakreipti, iki jisai Aukszt ybėje prapůlęs buwo. Iš Angelů Burnos jiems priminta tape, kad ne per ilgay prie tokio Pasiżiurėjimo użsitrukdintu, nės jiems juk żinoma buwo, kad Jėzus, kursai tůkart Dangun użżenge, kartunta wėl sugryszt, jeib sudytu Gywůsius ir Numirusiůsius.

„Kam stowite cze ir żiurite Dangun?" teip galėtu ir musů szendienischkajei Krikszczionystei prisaukiama buti, kuri iš Daliės Rankas ant Atilsiės padėjusi Kristaus Atsiminimą szweczia. Krikszczionis dar labay daug Darbo tur atlikti, ikikol i Pakaju pasidůti galės; todėl wirszuy minėtieji Żodzei jam Raginimu tur buti, kad stropjey dirbtu ir kariautu. Kożnas wiens Krikszczionis prie Iszplatinimo Diewo Karalystės ant szio Swieto gal pagelbėti; todėl ir jis anam Pawadinimui sekti tur, kursai iš Pradżios tikt Apaszt alams důtas buwo. Kad wisas tas Darbas su Wieszpatiės Dwasės Pagalba atliktas bus, tay pareis kartunta saldziausoji Atilsiės Adyna; ikilol tesutenka mums Wieszpats Sylos ant neperstotino Darbo!

Kas paskutiname Czėse Swiete nusidawe.

Iš Wokietijos.

Berlyne, 7. Meiji. Kaip dabar iš Ciecoraus Artybės girdima, Ciecoraus Sweikatos Pasilaikymas imanytinay gers esąs. Silpnybe, kuri nu paskutinojo prie Gimimo-Dienos Szwentimo atsitikusojo Nesmagumo dar atgalpasilikusi buwo, dabar powisam prapůlusi yra; Waldons jaucziasi stiprus ir sweiks, o jis ir zalnieriszkuse Dalykuse kůne be jokio Pailsimo neperstotinay dirba. Wisi tie platieji ir swarbieji Dawadai, kurie per Itaisymą naujusů Regimentů reikalingi pastoja, eina per pat Ciecoraus Rankas. Priegtam Ciecorus paskutiname Czėse labay daug Personů priėme, kurios ypaczey dėley Atlikimo pirma minėtusů aukszt usů Użsiėmimů prie wyriausio Karo Pono pawadintos tape. Apie naujyji Lauko-Szlużmos Dawadą, kursai kaip labay gruntingas ir aiszkus Darbas giramas yra, kaip mislytis galime, labay tylėjama tampa, nės toktai Kartą ant Karo pareinant reikalinga pastoja. Ciecorus yra tam Komisijonui, kursai naujyji Lauko-Szluzmos Dawadą iszdirbo, sawo ypatiszką Pakajingumą iszt aręs. Kas ant Iszbudawojimo Pestungů bey Priegatawyjimo Ginklů pareina, ant kuriů Pridėjimo Rokunde 81½ Milijono iwelyta yra, tay dabar wisi Padawadyjimai teipo yra itaisyti, kad su Budawojimu bey Priegatawojimu tůjau gal buti pradedama.

— Su wis didesniu pastojanczіu Greitumu teip Pozů, kaip ir wakarinioj Prusů Prowincoj Grunto Apturėjimas iš lenkiszků i wokiszkas Rankas pareina. Pirmame Bertainyj szio Meto parėjo ypaczey Regierungos Walszcziuje Marienwerder 84 Riterdwarai bey Gaspadoriů Ukei, tarp kuriů 23 lenkiszki Ukei radosi, ant geriktiszko Pardawimo. 61 Uki,

kurie wokißki buwo, wël Wokieczei atpirko, o siems ir dar pasiseke, un 23 lenkißkû Ukû 11 i sawo Rankas gauti, kiti 12 Ukei wienok wël Lenkams turëjo buti priraßomi.

— 11. Meiji. Po pozystamojo Jßsitarimo Ministerio Dr. Luciaus Deputiertbutyj apie praßomaji Jawû Muito-Padidinimą Prekes prie teip wadinamosës Jawû-Berżës daug didesnios pastojo, o robos ir, kaip kad weikey daug daugiaus Jawû, ypaczey iß Maskolijôs, nekaip ßeip i musû Pusę pareis. Pagal ißtikimas Zines iß maskolißkusû Jßgabenimo Ostû, teip pas jûdases, kaip ir pas außrines Jures, sutaranczju Budu pranesama yra, kad ikitol tënay wartojamieji Dampßiepiei nebipritenka, tus Jawû Zoposius ißgabenti, kurie Wokietijei tur buti prisiunczjami. Tënay todël dabar dideli Sziepiû Stoka pasidariusi.

— 12. Meiji. Karalunas, kaip dabar patwirtinama yra, po Uzbaigimo jo Swelkatôs Wandens Wartojimo Miestelyj Ems sekanczioj Nedëldienëj ankstu ant Zëg. 7 i Potsdamą algalsugryß. Karalunëne su Princesiems Wiktoria, Sophie bey Margarëte jau Pëtnyczioś Rytmetyj iß Ems i Potsdamą sugryß, kur karalunißkoji Familyja Wasarôs Laikui teip wadiname naujame Palocziuje sawo Buwi pasidarys.

— Princas Alberts nu Sachsen-Altenburg, Zents pasimirusojo Princo Fridrikio Kardelio, ikißiol maskolißks Gendrolus, prusißkame Waisse per Gendrolmajurą istatytas tape.

— Iß New-York Depeßę 9. ß. M. praneßa, kad tam Gelzkeltrukiui, su kuriûmi Princas Fridrikis Leopolds keliawo, netoly Miesto Rochester beweik Negiliukis, atsitikęs butu, kadangi Aßes wieno Wezimo bewaziûjant perluzo. Ant Palaimôs toktai tûjau matoma ir Trukis tikru Czësu uzlaikomas buwo.

— Prusû Princas Fridrikis Leopolds sawo Aplinkkeliawime apie Swietą Panedëlyj i New-York parwyko, iß kur jis su wokißkoju Dampßiepiu „Elder" i Wokietiją atgalgryß.

— Reichskancleris Kunigaikßtis Bismarckis dabar pagal Praneßimą wienôs Ceitungôs ant Liekoriû Rodôs padabodams kasdien pas Berlynę teip wadiname Gywoliû Darze ant sawo geltonay-raudonojo Arklio ilgą Galą zowada aplinkuy jodinëja. Kad ßitas Kuno Pasimankßtinimas jam labay prideringas yra, tay galime iß jo labay stiprio jo ir ßwiezojo Jßweizdëjimo numanyti, kuri jis wakar Ciecorystës Saime parode. Kunigaikßtis Bismarckis ir dëley ilgujû Susirotyjimû Ciecorystës Saimo apie Brangwyno Szteyrę nu sawo paprastojo Pasijodinëjimo nedawës atsilaikyti.

— Maskolißkasis Gendrolus von Kaulbars nu Kunigaikßczio Bismarckio ant ilgesnio Pasikalbëjimo priimtas tape, koktai iß Pradziôs menkay wierytina pasirode. Jis potam i Petersburki atgalsugryżo.

— Kaip Laikraßtis „Post" patirti gauna, yra Geheim-Regierungsrots Recke von der Horst, ikißiol Praneßimus laikantysis Rots Ministerijoj widûjû Dalykû, per Regierungôs Prëzidentą Karaliauczuje pramintas.

— 13. Meiji. Ciecorus tarp 16. bey 18. Junyjaus su sawo Palydëjimu i Miestelį Ems parwyks. — Uzwakar pirm Pëtû wël wiens iß Umû iß̇ëjęs Zmogus ties Ciecoraus Palocziumi suimtas tape.

— Iß Kreizo Stuhm ßiteipo praneßama tampa: 13 Metû senasis Waikins Augusts Wölk, Sunus wieno Inwalydo iß Priemieszcio Stuhm, 20. Mercą ß. M. sekanczeję Gromatą Ciecorui nuraßęs buwo: „Priemiestyj Stuhm, 20. Mercę 1887. Mano miels Pone Karaliau! Ant Tawo didziosës Gimimo Dienôs atgabena Taw Tawo Zemës Kudikis paklusniausi Gimimo-Nuwelyjimą su ta Malda iki Pono Diewo, kad Tu dar ilgay musû geroju Karaliumi pasiliktumbei, o dabar aß Tawę meldziu, buk teip malonus ir dûk mano bëdnamjam Tëwui, kursai nu pat Estereikiû Karo ißauta Koję tur ir Inwalydas yra ir kuriam labay pasunksta, ką uzsipelnyti, mazumą nu tû Karo-Piningû atsiusti. Aß turiu dar du Brolių ir dwi Seseri ir mums tankey Dûnôs Stoka pasidaro, o aß noriu teipjau kaip mano Tëws Zalnierus pastoti ir Neprietelius mußti. Mano mieloji Motzna jau ilgay serga. Dabar sweikinu aß Tawę, miels Pone Ciecorau, ir siunczju aß Taw sawo Wardą. August Wölk, 13 Metû seus." Szitas Raßtas nu Karo-Ministerijôs tuleropoms Wyriausybiems prisiustas tape, jeib Pasilaikymai tôs bëdnosës Familyjôs mëginami butu.

Potsdame, 13. Meiji. Ciecorus wakar Pëtû Laike ant Zëg. 12½, nu Karo-Ministerio Bronsart von Schellendorf, tuleropû Gendrolių bey swetimujû Zalnierystës Wieteninkû palydëtąs, ßiczion parkeliawo ir potam tûjau Wezime ant Bornßtedteriû Lauko pasidawe, kur Pëstininkû Gardû pirmasis Regimentas po Komandą Oberßto von Lindequist ant Parodës pasistojęs buwo. Po Perziurëjimo Uzbaigôs priëme Ciecorus Pusryczius Oficyrû Kazynoj Gardû Uzarû Regimento. Nu Bornßtedteriû Lauko nuwaziawo Ciecorus i Paloeziu Erciko Jono nu Mecklenburkio, uzsilaike tënay Walandelę ir pasidawe potam i Kazernę Gardû Uzarû. Ant Kiemo buwo wisas Regimentas sustojęs. Oficyrû Kors su Princu Wiliumu Prißakyj priëme pas Kazernôs Wartus Ciecoriu. Pirm Prießpëczių buwo Szwente Gardû Uzarû naujosës Kazynôs Pabudawojimo laikoma. Muzikei beskambant tape Wainikas ant ßwiezey pastatytojo Stogo uztrauktas. Ciecorus stowëjo ßę Szwentę bekelant prie Lango senosës Oficyrû Kazynôs. Ant Zëg. 4 prastojo Ciecorus Kazernę ir keliawo per Babelsberki atgal i Berlynę.

Kiel, 12. Meiji. Karnolës Budawojimo Szwente pagal paskucziausi Padawadyjimą jau 3. Junyju ßiczion kelama bus. Palydëjime Wießpatiës Ciecoraus, Karaluno, Princo Wiliumo bey Aleksandro kokiû 30 Personû rasis. Wisuaukßcziausieji bey aukßtieji Sweczei su sawo Lydëtojeis sawo Buwi tame Laike karalißkame Palocziuje pasidarys. Kunigaikßtis Bismarckis prie Growënës von Rantzau ant teip wadinamojo Jurû Palocziaus wëßës.

Darmßtadte, 12. Meiji. Prie ßendienißkosës Pawasario Parodës czionay esanczioses Garnizunôs prawede buwusysis Bulgarû Kunigaikßtis Aleksandras Didercikiui antraji hesißkaji Dragunû Regimentą.

Iß Estereikijôs bey Ungarû.

Wyne, 12. Meiji. Sztudentû Sujudimai rodos dabar jau ant Galo esantis. Sztudentai per wienę Deputacionę Uniwerzitietôs Wyresnamjam (Rektorui) pazadëjo, kad tolesnius Pasiprießyjimus nebikelsentis ir Dawadą Uniwerzitietoj nu dabar patys ißlaikyti dabosentis. Rytoj Praneßimai Juristû Mokslo wël galës prasidëti. Prieß Policijq padawe Sztudentai Rektorui wienq Raßtą, kuriame jie pasigûdzia, kad Policijôs Uredininkai prieß jus nedawadniu Budu pasielgę. Minëtasis Pasikëlimas prieß Profesori Maaksen nusidawęs buwo. Tarp Sztudentû bey Uniwerzitietôs Tarnû Susipeßimas pasidare, kursai 10 Miniutû ilgay truko; wiens nu Tarnû yra pazeistas, daug Sztudentams Rubai sudraskyti tape.

Iß Prancuzijôs.

Paryże, 7. Meiji. Neseney ßiczion Operiû Bute wiens nu pagirtojo Wokieczių Operiû Sutaisytojo Wagnerio sutaisytas Parodymas su didziu Jßsikaßtûdinimu rodomas turëjo buti, kursai „Lohengrin" wadinamas yra. Kadangi ale tas Stukis nu wokißko Mistro sutaisytas yra, o ir apie wokißkus Dalykus kalba, tay tarp Prancuzû tûjau didi N'appykanta prieß ßitą Parodymą pakilo. Wakare, kaip Zmones i Teaterę ëjo, Paryzo Balamutai nepasakomą Lermą kelti pradëjo, teip kad didis Sujudimas pakilo ir Policija ji apdrausti norëdama, anq Parodymą uzdrausti turëjo. Dabar wiens Paryzerių Laikraßtis, Wardu „Temps", nurodo ant polytißkojo Jßsimanymo ßito neßwankliojo Atsitikimo ir sako su gera Teisybe, koks priegadings Dalyks tai esą, kad wisi Paryzo Gywatininkai per Pulką Nenaudelių powisam newalni pastojantis, kurie tiek menkay ant Wokieczių Wagnërio tedabojo, kad jie ir toj Dienoj rëkawo ir ßwilpiojo, kurioj tos Parodymas nebuwo rodomas ir kuriems neygi Uzdraudimas nepakako, kadangi jie ir dar tûkart sawo Durnystę ware, kaip jie jau apie Uzdraudimą to Parodymo zinojo. Tas minëtasis Laikraßtis dabar sako: Ikißiol paprastu Budu minawojama buwo, kad Prancuzijoj wienat toktai giliûja, kq Paryzas nor. Busenczjame Czëse ale teipo pastos, kad ir paczjame Paryze Paryzas niekq neb' giliûs, kadangi jisai Gaujei Pakajaus Ardytojû padûtas yra, pagal kuriôs Walę bey Norą ne wienat jo Pasilinksmawojimai ir Kupezyste pasiseka arba nepasiseka, bet ir jo Sargybe, ogi ir paczios Prancuzijôs, teip iß Widaus, kaip ir iß Wirßaus. Mes norime czionay dar pridëti, kad toksai priegadingas Pasilaikymas mums niekubudu naujas nebiera! Tasai jau ir Mete 1870 buwo ir prie tû Apsiëmimû ne menkay drauge dirbo, uz kurius mes dar ßendien teip sunkey korawoti esame. Ciecorus personißkay prieß Karą buwo, Ministerei abejojo ir lauke, Zeme norëjo Pakajaus, kaip toktai per Präfektû Praneßimus aißkey gana ißrodyta yra. Wiens menks Atsitikimas, Pasiprießyjimas, Paskalba galëjo Swarczius zemyn nulenkti. Gaujos Walkaczynû, kurios uzpelnusios butu, kad ant atwirôs Ulyczios Plëgôs gautu, pasidrasino: „I Berlynę" ßaukti. Daugiaus nebibuwo priewalu. O tikt ßendien kaip ir tûkart liberalißkoses Ceitungos su Jßsiskyrimu dwiejû Laikraßcziû sawo Prießtarawime wienôs Dumôs buwo. 3000 aplinkuy besiwalkiojanczių Waikinû Rëkawimas daugiaus padabojamas buwo kaip Paryzo bey Prancuzijôs Roda. Karas tape prisakytas: tûkart kaip ir ßendien menks Pulks didesnamjam Balsû Daugumui Burnq uzkimßo ir Regierungai Zokanus diktierawo. Jey Skirtumą to Atsitikimo pirm 17 Metû bey ßendienißkojo apmastome, tay turime ißsipazinti, kad Priezastes wisados tos paczios buwo, o nesusiklaidinkimës, iß tû Priezasczių ir tie patys Dalykai gal sektis. Jey Regierunga teip labay be Sylôs yra, kad ji ney tą Pawelyjimą neimano uzstoti, kuri ji iß walnôs Walės Teaterės Direkterui dawusi yra, tay pasidaro tas Klausymas, kiek ant jôs Susimanymo bey Sylôs pasitikëti galësime toj Dienoj, kurioj daug didesnius Nedawadus reikës ißwengti. Ji ant to rodos atsilieps, kad tai sunkus Daikts esąs, prieß

tokius Żmones aßtru pasirodyti, kuriû „wienatije Neteisybe“ tame gul, kad jie sawo Meilę i Tėwißkę n'išmintingu Budu parodo; todėl jus apteisinti reikią, nors jie ir ant netikrojo Kelio esantis. Ką ale ta pati Regierunga sakys; kad Kartą, kaip jau Akiės Mirkśnyje pasirodyti norėjo, ßitie Balamutai prie wokißkosės Pasiuntinystės pradės rėkauti?“ — Szitie Ißsitarimai Ceitungôs „Temps“ labay Tieśą tropyj; tikt cze dar butu reikėjus pridėti, kad Kaltybe dėley ano Nedawado wienat ant Regierungôs pûl, kuri bijosi, kad ne Meilingumo prieß Wokietija butu kaltinama ir potam i Szalę pastumama taptu, kaip toktai po Wedimu Pono Ferry buwusiej Ministerijei kad nusidawe.

— Karo-Ministeris Boulanger wisoms Zalnieriû Wyriausybiems tą Prisakymą ißleido, kad nu dabar prancuzißkame Waisse Girtûklyste aßtriausey pakorawojama ir Girtûklei i Korawojimo Kumpanija istatomi busentis, o jey koks Unteroficyrs arba Korporals Girtûklystės kaltu pastoseş, tay jis sawo Urėdo nustoksęs. Priegtam Zalnieriems ir Lermawojimas bey Dainiawimas ant atwirû Ulyczių aßtrey uždraustas yra.

Iß Englanto.

Londone, 5. Meiji. Per Tolraßi, ant Jurû Grunto einantyji (Kabeli), pareina Żines apie tuleropus Żemės Drebėjimus, kurie Pėtwakaruse suwienytujû Amerikôs Waldonysziû nusidawę ir per Arizona, Neu-Meksiko bey Kalifornyją iki tykujû didziujû Swietjurû nuteke. Ißgastingas buwo tas Żemės Padrebėjimas pas Tuskon, kur didi Kalnai suplyßo ir Kalno Wirßunes prapûle; Mares pastojo wienoj Wietoj tußczios, o kitoj jos iß naujo atsiwėre. Wisusmarkiausis Drebėjimas buwo arty pas Sonora-Gelżkeli. Ir dabar dar Trinkei niera apsistoję. Tolimesnios Żines pamażėlum per Żemę Arizona pareina.

Iß Maskolijôs.

Warßawoj, 12. Meiji. Du didziausiu Miestu Gubernijôs Minsk: Sluck bey Bobrujsk, yra nu didziôs Ugniės iß Dalies supustytu. Ißkada labay didi yra.

Iß Turkijôs.

Konstantinopelyj, 10. Meiji. „Swetimujû Laikraßtis“ Wyne apie sekantysi polytißkaji Atsitikimą praneßti żino: Prie wienôs pastutinujû Szwenczių, wadinamû Selamlik, buwo ir keli indißki czionay wėßėjantieji Princai drauge. Užweizdas Palocziaus buwo tiems Princams Garbės Wietas pristyręs. Princai (Rajahs) tada ir iß tikro sawo kaßtauniuse, su Dėmantais ißgroźintuse ßilkiniuse Rubuse tėnay pasirode. Kaip ale dabar wokißkasis Pasiuntinis von Radowitz i Palocziaus Swėtlyczią istodams ney jokiôs jam ypatißkay palaikytôs Wietôs neb'rado, pasigûde jis dėl tokio Nedabotingumo prie Palocziaus Kamarninko, kuriam wiens kits aukßtis Urėdininks ką i Ausi paßnibzdėjo. Englißkasis Pasiuntinis prisiartino sawo wokißkamjam Urėdo Draugui ir sake: „Man labay gailu yra, Barune, ale ką norite Jus daryti, Princai (Radjahs) juk Aukßtybes yra!“ — „O aß, mans Pone,“ atsiliepe trumpay Baruns von Radowitz, „aß esu Wieteninks Ciecoraus Wiliumo.“ Su ßitais Żodzeis jis iß Swėtlyczių laukan ißėjo. Po Szwentės Užbaigôs tape jis nu Turkû Sultono ypatißkay priimtas, kursai be Galo sawo Prietelystę prieß Ciecoriu Wiliumą bey tojo Wieteninką patikrino.

Szwieżiausosios Żines.

Berlyne, 16. Meiji. Komisijonas, dėley Brangwyno-Szteyrės Užmanymo istatytasis, priėme su 19 Balsais prieß 6 Balsus pirmą Paragropą to Żokano, kursai 50 bey 70 Pf. Szteyrės Mokesniû patwirtina.

Petersburkyj, 15. Meiji. Ciecorißkasis Poras, Grosfirßts-Waldziôs Pasekėjas bey Grosfirßts Jurgis yra walar i pėtine Maskoliją ißkeliawę.

Apsakimai.

John Stern,

prakt. Dantû Liekorus,

Tilżėje,

Wandens Ulycz. Nr. 10,

1 Trepe aukßtay,

Bute Pono Engelhardt.

Kalbėjimo-Adynos:

nu 9 iki 1, nu 3 iki 6 Żėgoriaus.

Pasabni Proga!

Mano mieliems Pirkėjiems nu Żemės aß ßitûmi pakarney prirodau, kad wisokie Taworû Szmotai po Inwenturôs Užėmimo atgalstatomi ir ißpardawojami tur buti.

Kokie 75 Dutcai **Drabužiû Berßtû** po 25 Pf. Zopostas **Lazdû** iß **Alywû Medziû, Gelżiės, Nendrės** i. t. t. 25 iki 50 Pf. Grazi **Kelnesei** po 40 Pf. iki 1 Mk., **Kaklaryßei** (Szlipsai) po 5 iki 50 Pf., **Korzetai** 75 Pf. iki 1 Mk. 75 Pf., **Szukos** nu 5 Pf. prasz., **Piningû-Maßnos** 5 iki 75 Pf., **Żėgoriaus-Lencugelei** (Kėdikes), **Adymo-Wilnos** bey wisokie kiti Taworai,

kurie tikt menkay Parodôs Lauge bey kitur nu sawo Wertingumo ką prapuldę yra.

M. Hackelberg,

Tilżėje,

Pardawimo Wieta wisame Swiete pagirtosės Dantû Priprowôs „**Kothes Zahnwasser.**“

Priewalau **Berlyno Apygardei,** kaip ir **Braunßweikiui** bey **Hannoweriems** i. t. t. ant 1. Oktoberio bey ant Martyno koki **100 Darbininkû Familyjû, antratiek Szlużauninkiû (Mergû), Kutßeriû, Tarnû** bey **Bernû.** Prisimaldawimai bey Algôs Susilygimai gal jau dabar nusidûti prie

Julyjaus Magnaus,

Apturėtojo Tilżės Wietû-Parupinimo-Raßtinyczių.

21. Kazernôs Alyczioj 21.

Garbingiesiems Pirkėjiems iß **Katyczių** bey tujû Apygardės prisiulau

- geriausės Noturôs żaleses Żėpes (Moilą),
- geriausi engl. Klorkalki,
- Spindėjimo Szterkius,
- Notrumą,
- geriausi Plowimo-Melinumą,
- Kapijôs Pupas,
- Cukarą,
- Mußkebotą,

kaip ir wisus kitus

Kolonial-Taworus,

tolians:

Jamaika-Rumą ant wisokiû Prekiû,

Wynus,

Likėrus,

geriausioj Ypatybėj ant pigiausiû Prekiû.

F. Müller,

prießais **W. Th. Lion,**

Katyczinse.

Gumines Apykakles, Apyrankes (Sztulpes), **Priemarßkinius**

atsigadyjo teip pigey pasipirkti, kad Porą Apykakliû jau už po **40 Pf.** ir kitus tam lygius Dalykus teipjau pigey pardûti galiu.

O. Peteraitis,

Tilżėje.

Szios Prekes tikt teip ilgay pasiliks, kaip su ßiûmi Ipirkimu užteksiu.

Musû Garais waromasis Malimo-Malunas dabar kas Dieną eina ir malame mes ant pigiausiû Algôs Prekiû

Mickinn & Hein.

Kaip

Maßynos-Alieju

Kulimo-Maßynoms

prisiulau:

ßwiesu Cylinderio-Alėju II po 45 Pf. už Lyteri,

ßwiesu Cylinderio-Alėju I po 50 Pf. už Lyteri,

Maßynû Medzio-Alėju (Bomelę) po 60 Pf. už Lyteri,

ißczystytą Rėwiû-Alėju po 55 Pf. už Lyteri.

Wisi Maßynû Alėjei yra nu Sakû walni, o kadangi ant Wartojimo tikt labay menkay te yra priwalu, tay toksai Itepimas pigesnis ir geresnis už wisus kitus Tepalus yra.

Albert Lippke,

Tilżėje, Aukßtojoj Ulyczioj Nr. 95, Drogû- bey Parwû-Kupczyste.

Parwus,

Muilawoninink ams bey Murininkams,

sausus bey Alywe sutrintus,

Aliejaus Parwus,

geriausame Sėmeniû Alėjaus Firnise smulkiausey sutrintus, ant Aptepimo Langû, Durû, Aslû, Trobû bey Wežimû,

wisokeropus

Lakus

ant Nulakierawimo apteptû Daikiû,

Firnisa,

ßwiesu ir weikey sausą pastojanti,

Terpentyno Alieju,

kaip ir wisokeropus

Pinzelius

prisiulo geriausoj Ypatybėj ant pigiausiû Prekiû

Falkiû Aptieka bey Drogû Kupczyste nu

O. Siemering,

Tilżėje, Wokiecziû Ulycz. Nr. 69.

Cukarą Stukiuse,

Kampini Cukarą,

Stukeliû Cukarą,

smulkų (sutrintą) Cukarą prisiulo ant pigiausiû Prekiû

Carl Pieck,

Tilżėje, Wokiecziû Ulycz. Nr. 23.

Iżßkau wienai swetur esanczei Material- bey Destilacions-Kupczystei

Mokytini

ant gerû Iżsiderėjimû.

H. Berger-Tilżėje.

Mano

Fabrike bey Logaris

Marmoro=Taworu,

iß 400 tuleropû

Paminklu

Pawyzdziû pasidarancziû, taisytû iß Synit, jûdo **Lindewisa, mêlino Marmoro** bey italiežnißko **Karara=Marmoro**, kaip ir

Cemento=Kuras, Wandens=Nuleidimui

wisokiuse Didumuse, prisiulau labay didziame Iß̃sisḱyrime ant pigiausiû Prekiû.

J. M. Spirat,

Tilżêje, Schloßplatz.

Plytos bey Stogo=Czerpjos,

kampinios bey **iß̃ilges** (neiß̃riestos) **Stogo=Czerpjos**, geray degintos ir Orą geray pertriwojanczios iß̃ mano Garais waromosês Deglyczios Trapênuse ant pigiausiû Prekiû.

Apsteliawimai iß̃ swetur sekanczíam Pawasarui, frankierûti:

Lenkuse, Motcwêczíuse, Unter=Eiseliuse, Ragainêj, Bitênuse;

Tilżêje, Szilgaluse, Dwiß̃akiuse, Kalwiuse, Jêgeriß̃kiuse, Wingêj;

Pylimo=Karcziamoj (Schanzenkrug), **Jedwileicziuse, Skêpiuse, Endrêjiß̃kiuse;**

Baltruß̃kemiuse, Giniß̃kiuse, Karcewiß̃kiuse, Plaß̃kiuse, Seluse, Klokiuse, Szileninkuse, Szakuneliuse, Rusnêj, Szyß̃êj, Szilokarcziamoj bey **Minêj** tampa greitay ir pigey atliektami.

Ernst Schwenner=Tilżêje,
Wokieczíû Ulyczioj Nr. 16.

Per daugel Metû **pagirtinay pażystamasis, tikrasis**

Ringelhardt=Gleckneriß̃kasis

Ronû=, Traukimo= bey Gydimo=Plosteris*)

su Szutcmarke: pażenklintasis, yra nû Liekoriaus perweizdêtas ir prisiulomas prieß̃: **Kaulo=Edimą, Wežio=Ligą, Skaudulus, Puliojimus, Dederwênes, Karpàs, Szalczio=** ir **Ugniês=Ronas, Wiß̃takius**, prieß̃ wisokius **Prisimetimus** kaip ir wisas lauke esanczias **Negales, Skilwjo=Skaudêjimus, Gêlimą, Traukimą** i. t. t.

*) Gaunamas uż 50 Pf. ant Szaktelês (su Wartojimo=Prirodijimu) nu Ponû Aptiekoriû: Paul Becker, Münchenhofstraße 11; H. Kahle, Altstädt. Langgasse 74; Volkmar, Bergplatz 2 bey wisû Aptiekû Karaliauczíuje; H. Lehmann, Katpcziuse; R. Groppler, Pilliawoj; kaip ir iß̃ Aptiekû Miestû Allenstein, Bartenstein, Fischhausen, Gumbinnen, Ysrutês, Kaukênû, Kraupißkiû, Labgawôs, Leicû, Mêlaukiû, Klaipêdôs, Pilkainês, Prêkulês, Ragainês, Rusnês, Skaisgiriû, Sztalupênû, Zilių, Teplawôs, Wêluwôs i. t. t. Gydimo=Atliudymai tênay yra parodomi. **Primin.** Reik geray ant **wirß̃uy stowenczíôs** Szutcmarkês padaboti.

Pianinos billigst, baar oder Raten Monatlich 15, 20, 30 M. ohne Anzahlung, kostenfreie Probesendung
Prospect gratis.
Weidenslaufer, Berlin N. W.

Tikt wienat tikra po ßita Sargybês Marke.
Profesorio
Dro. Lieber'io Liekarstwa,
wadinama:
„Nerven=Kraft=Elixir"
ant gruntingo pasiliektanczio ir twirto Iß̃gydimo wisokiû ir sunkiausiû **Gyslos Ligû**, ypaczey tujû, kurios per Paklydimus Jaunystês yra pasidariusios. Pasiliektas Iß̃gydimas wisokio **Silpnybês Stono**, Pabalêjimo, Baimês Pajutimo, Galwos Skaudêjimû, Apêmimo, Szirdiês Drebêjimo, Widuriû Ligos bey wisokiû Sutrowyjimo Negaliû i. t. t.

Priprowa „Nerven=Kraft=Elixir", iß̃ geriausiû Żelmeniû wisû 5 Swieto Daliû pagal naujausius Patyrimus medicinißkujû Mokslû sutaisyta, dûdda taigi pilną Użstową uż Prawarimą wirß̃uy minêtujû Ligû. Wiską kitką apsako pric koznos Plêczkos pridêtasis Raßtêlis. Preke uż puse Plêczkos 5 Mk. uż czielą Plêczką 9 Mk. prieß̃ Isiuntimą arba Atsiêmimą per Postą.

Wzriausia Pardawimo Wieta prie **M. Schulz**, Hannoweriuse, Schillerstrasse.

Pardawimo=Wietos:
prie Aptiekoriaus **Kauffmann**, Mieste Allenstein,
prie Aptiekoriaus **Müller**, Mieste Braunsberg,
prie Aptiekoriaus **Czygan**, Mieste Frauenburg,
Erelio=Aptiekoj Elbingoj; toliaus gaunamos per **Otto Mahlke**, Karaliauczuje Pr., Sackheimerstraße 44, bey per **Albert Neumann**, Danckoje.

Antiseptyna

prieß̃ **Kojû=Ligas, Użżandzes bey Naujles**

Kiauliems,

tikrą hollendißka

Pieno= bey Naudojimo=Pulwere

prie Karwiû, kad Pieno labay truksta, arba kad tasai mêlinas, labay ßwiesus arba krumpinas pastoj. Prie ilgo Nukûdêjimo labay ßauney maczyjanti Prieprowa.

Pardawimo=Wieta prie

O. Siemering,
Falkiû Aptieka bey Drogû=Kupczyste,
Tilżêje, Wokieczíû Ulycz. Nr. 69.

5000 Markiu

ir Dalyse, ale ne po 1500 Mk., yra ant 5 Pracentû Żemeninkû Gruntams tûjau iß̃życzysami. Reikalingûsius Raßtus, kaip antay: 1) Nûraßą Gruntinygû Laißko, 2) Kuntraktę, per kurę Gruntstukis igytas, 3) Uguiês Isipirkimo Raßtą, reik drauge atsineßti. Daugiaus Żiniôs Drukorisoj ßio Laißko.

Szwentiems.

Kietą Cukarą Stukiuse, Cukarą Stukeliuse, kampini Cukarą, smulke (sutrinta) Cukarą, Rysą didziuse Gruduse po 15 Pf., saldzius Pliumes po 15 Pf. uż Swara, Wieß̃niû Kreidą, Pliumiû Kreidą, Rosinkas, Korintus, kaip ir czystay ßmekinjancze

Kapija

didziame Iß̃sisḱyrime ant dar pigiû Prekiû.

Wyna, Ruma, Congnaka, Likiera, ir wisokiu kitokiu Gierimu, Cigaru bey gera czysta **Rugiu Brangwyna**

prisiulo ant pigiausiu Prekiû

Carl Pieck,

Tilżêje,
Wokieczíu Ulyczioj Nro. 23.

Matruzû Szluzmos Knygos

yra gaunamos prie
J. Reyländerio bey Sunaus.

Szpyżines Mießlû Szakes su 3 iki 4 Nażeis,
ßpyżines Szieno=Szakes su 2 iki 3 Nażeis,
ßpyżines Kaupawimo Szakes,
ßpyżinius Spatus (wisugeriausius),
prisiulo ant pigiausiû Prekiû

F. Müller,
prießais **W. Th. Lion, Katyczíuse.**

Kalendros geriktiß̃kujû Ukiû Pardawimû
Nedêlei nu 23. iki 29. Meiji.

	Didumas. ha.	a.	□m.	Gruntßteyres Reinertrags.	Trobu Steyres Naudojimo=Werthe. Mark.
24. Meiji, pirm Pêtû ant Żêg. 10, prie Klaipedôs Amtsgerikłês, St. 5, Gruntstukis Dittauen Nr. 1622 Gaspadoriaus Jokubo Kupßaus	4	52	20	19,47 Mk.	18
26. Meiji, pirm Pêtû ant Żêg. 9, prie Tilżês Amtsgerikłês V., St. 20, Gruntstukis Lukoscheiten № 3 Gaspadoraus Jono Guddat	12	44	70	9,94 Dol.	75

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raudonus in Tilsit. (Beilage.) Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.

Pridetka prie № 20 „Tilzes Keleiwjo“.

Tilźēje, 20. Meiji.

Iß Wokietijôs Ciecorystês Saimo.

27. Susitējimas nu 11. Meijo.

Ant Dienôs Dawado stow Apmastymas Brangwyno Szteyrês Uzmanymo.

Deputierts v. Wedell-Malchow (wokiß.-konz.) ißsitaria, kad jis bey jo polytißkieji Prietelei iß wiso Brangwyno Szteyrês Uzmanymą per gerą ißrandantis. Esą kaniczney reikalinga, Ciecorystei, o tûmi netiesogey irgipat saw skyru esanczioms Wokietijôs Waldonystiems didesniû Jēmimû parupinti. Kaip potam Kalbētojis ißsitaręs buwo, kad galima buśę, tame Dalyke su Pētwokietijôs Zemimis iß wieno eiti ir kelis Paminējimus Dep. Witte kaip nepritinkanczius pażenklinęs, iştare jis dar tą Lukesti, kad po gruntingo Mēginimo apie tą Uzmanymą Susideirinimas galimas pastoßęs; jey toktai buśę iştaisoma, tay Tēwißkei iß to dide Nauda pasidaryśenti ir tûmi podraug kaip su Priēmimu Zalnieryśtês Dalykû Uzmanymo uż Pakajaus Sargybę buśę rupinama.

Deputiertas Richteris (wokiß.-walns) kariauja prieß Uzmanymą, sakydams, kad ney jokio Reikalo n'esą, per Brangwyno bey Cukaro Szteyrę 200 Milijonû sugabenti, kurie Piningai jau tûmi daugiaus kaip deßimt Kartû tiek padarantis, kurie Waisko-Padidinimui per Wirßu buwo praßomi; o toktai ir powisam negaspadoriśkas Daikts esąs, kad saw skyru esanczioses Wokietijôs Zemes Piningû Dalykuse su Ciecoryste Wienybėje stowenczios. Kalbētojis potam tame Uzmanyme didiesiems Grunto Apturētojiems iwelytą Dowaną ant Kaßtû „bēdnojo Wyro“ ißwysta. Kalbētojis ant Galo ißguldo, kad ar Brantuźiû Dalykus powisam walnus palikti reikia, arba ant Monopolio istaisyti, ant kurio per ßitą Uzmanymą esą mieryjama.

Piningû Ministeris v. Scholz: Pirm manês Kalbējusysis kaip Pasisekimą Skyrimû minējo, kad Zmones su 200 Milijonû Markiû naujû Szteyriû apsunkinti esantis. Aß turiu prisipażinti, kad po Iśplētimo to Zokano irgi ant pētiniôs Wokietijôs Brangwyno Szteyre ant 150 Milijonû Markiû pareis. Ale Priwaliugumo Klausyme aß su jûmi tikt negaliu sutarti. Prusißkoji bey Ciecorystês Skola iß wiso tikt apie 47 Milijonû Markiû tepasidaranti. Toki graju Minawojimą aß nu pirm manês Kalbējusojo, kursai dar prie Rokundo Apmastymo nu Prastilimo Piningû Palytikôs buwo kalbējęs, nebucziau sulaukęs. Pasidinime Iśdawimû nereikia pagal dabarutkßczißius Pasilaikymus nuspresti, bet ant Iśdawimo Pasididinimo padaboti, kursai per Inwalydû Aprupinimą, Pangzionû Padidinimą i. t. t. pasidarys. Wisi śie Iśdawimai pasidaro iß wiso ant 41 Milijono Markiû daugiaus nekaip Rokunde Metui 1887/88. Prie to dar niera irokûtas Algû Padidinimas Ciecorystês Urēdininkû, nieks neygi nu Darbininkû Aprupinimo i. t. t. O Prusûse turējome mes ant Atlikimo musû Iśdawimû keturśdeßimt Milijonû Markiû uźimti. Rokundą Pono Richterio apie Iśplatinimą to Uzmanymo ant pietiniôs Wokietijôs aß negaliu permēginti. Tai ir niera wyriausis Klausymas, kuri dabar jau atlikti turētumbim. Naudingumas to Zokano tur iß didziausiôs Dalies Ropuczių Degtojiems ant Gero pareiti. Aß nepermanau, kaip po tokio Uzmanymo Sustatymo, kaip mes ji turime, ant tokio galutinio Atsudyjimo pareiti yra galima. Pirm manês Kalbējusysis nu tokiû Klajojimû nebigal atsiwaluyti. Skirtumas tarp Gewerbês bey Zemês-Gaspadoryśtês Brantuźiû yra nu jo kaip koki Priwilēgtja didziusią Grunto Apturētojû ir kaip Paißkadyjimas Burû iziuriamas. Pirm manês Kalbējusysis negal Brantuźiû Gewerbês Dalykus geray buti permanęs; butu reikējus, jam toktai aißkiaus iśguldyti. Zemēsgaspadoriśkosios Brantuzes perka ir Ropuczių. Gewerbês Brantuźes neperka nu mażusû Burû, bet jos Turkû Kwieczių bey Jawû pagal Prekiû Pigumą pasirupina. Regierunga nielados niera uż tai rupinusi, kad Brantuźininkai be jokios Patrotkôs pasiliktu, bet tikt uż Brantuźininkû Sargybę prieß wisotinį Pawargimą. Jey Pons Richteris uż Darbininkus rupinas, kurie per Sumażinimą Ropuczių Auginimo Iśkadôs turēsentis, tay turētu jis dar daugiaus uż tus Milijonus Darbininkû pasirupinti, kurie per Pawargimą Szpyrtauso Gatawojimo Algôs ir Dūnôs nustoktu. Waldzia niekubudu Wedimą Brantuźiû Dalykuse nenor isiteikti, ji tikt Pardawimui Naßtas uźdeda. Ale Pons Richteris norējo tikt tą swetimaji Zodi, kursai jau tiek daug Iśgasczio yra padaręs, butent „Monopolą“ wēl paminēti. Aß misliju, jis menkay Pasisekimo tebus turējęs (Pritarimas po Deßinės).

Deputiertui Miquel (nac.-lib.) potam uż Priēmimą to Uzmanymo kalbējus ir ypaczey ant to nurodziusi, kad per tą Zokanq ir Girtûklyste galēsenti pamażinama buti, o Ciecorystei daugiaus Zēmimo Wersmjû parupinti, tape tas Uzmanymas galiausey Komisijonui iß 28 Draugsanariû pasidaranczjam ant tolesnio Mēginimo padûtas.

Iß Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowincû.

Tilźēje, 14. Meiji. Prie Grunto Apturētojo S. ßiczion, Kazernôs Ulyczioj tape wakar pirm Pētû iß N'apsidabojimo i Pētû Walgi Liekarstwa ipilta, kuri sergantiems Galwijiems padawadyta buwo. Familyja tûjau po Pawalgymo apsirgo. Kiek ale iśißiol girdēti gawome, Apnūdyjimo Zymjei ne didi esantis. Prie to wēl iśwysiame, kaip dadotingay prie Pakawojimo Liekarstwû reik apsieiti.

Ragainēj, 7. Meiji. Praējusame Mēnesyj po Wedimu Seminarijôs Direkterio Tobias nulaikytam Priēmimo Mēginimui ant Istojimo i Sēminarijq tikt 25 Prēparandai tebuwo prisimaldawę. Karaliśkasis Mēginimo-Komisions 18 Auginliniû iß tikro, o 5 ant Pabandymo priēme. Klase taigi tikt 23 Seminaristus tetur, kuriû ßeip 30 tur buti. Prisimaldawimas Mokytojû Urēdui nu Meto iki Meto wis mażesnis pastoj. Kas ßendienißkûsius Mokytojû Pasilaikymus pażysta, tas iß to nedywyjas.

Rusnēj, 10. Meiji. Wakar po Pētû tape Lawonas Rusnês Upēj nuśendusojo Girês Uzweizdo Kannerto iß Sausgaliû prie pat tôs Wietôs atrastas, kur Negiliukis buwo nusidawęs. Per ketures Nedēles buwo tas Lawonas ant gilaus Grunto puse su Smiltimis nu Eriowês apneßtas gulējęs. Nu drauge i Negiliuki parējusojo jaunojo Wyro, Wardu Kraujutis, kursai tûkart iśgelbētas tape, sekanczioji Zine žinoma pastojo: Kaip abudu pirmoj Welykû Szwentēj Wandenui aukßtay bestowent ir Wējui śmarkey bepucziant su maju Laiweliu Rusną prastojo, jûdu netoly Krantôs i wieną Sukuri parējo; Laiwas apwirto, Wyrudu pirma ant Laiwo Dugno uźśigelbējo. Kadangi ale Wējui śmarkey bepucziant jû Pagalbôs Szauksmas negirdētas pasiliko, tay mislyjo Kannerts plaukdams iśśigelbēti; prieg to ale jis pirma minētoju Budu sawo Smerti rado.

Saugose, 10. Meiji. [Ugnis.] 8. ß. M. po Pētû ant Zēg. 2 pasidare Naumiesty (Maskolijoj) pric wieno Bekerio Ugnis, kuri teip greitay iśśiplete, kad Tarpe keliû Miniutû daugiaus kaip 30 Trobû Liepsnose stowējo. Aptieka, Posts, Kordunôs Magazyns su wisu jo Mandierû bey Patrunû Zopostu bey Regimento Komandiero Gywenimas yra Liepsnû Plēßimu pastojo. Miesto Trobos tikt iß Medziû budawotos ir su Sziaudais tebuwo apklotos. Zmoniems Kaimynû Trobas su Zememis apmetant dar pasiseke, jes nu Uguiês iślaikyti. Wiena Zmona yra Liepsnose sawo Smerti radusi.

Ysrutyj, 9. Meiji. Wakar tape kokie 30 Murgai Miesto Gires per Ugni iśpusityti, kurie pirm kokiû 10 Metû ant Miesto Galwijû Ganyklû apsodinti buwo. Iśkada ant kokiû 3000 Mk. pareina.

Ysrutyj, 12. Meiji. [150 Markiû Atlyginimo.] 30. Oktoberi praējusojo Meto tape Rytmeczio Laike ant Zēg. 4 Kalwiû Mistras Augusts Peteris iß Baibeliû, Sztalupēnû Kreize, prie pat sawo Gywenimo su keliomis sunkiomis Nonomis prie Galwôs ant Zemês begulys atrastas. Jis weikey pasimire, ney mażumą pirma pridûti neb' galēdams, kokiu Budu ir nu ko jis teip ironytas buwo. Peterui buwo jo Piningû Maßna atimta, kurioj kokie 16 Markei radosi ir kurius jis pirma nu sawo Skolininkû buwo atsipraßęs. Mislyjama, kad Peteris nu tokio Zmogaus uźpultas ir nurazbajautas bus buwęs, kursai apie tay žinojo, kad jis 29. Oktoberi iśējęs buwo, jeib sawo Piningus iśpraßytu. Wirßuy minētasis Atlyginimas nu ßiczion esanczjojo karaliśkojo Sztotsanwalto tam paźadamas yra, kursai Piktadēji teip galēs pridûti, kad jo Nusudyjimas nusidûti galētu.

Pilkainyj, 6. Meiji. Szendien ankśty ant Zēg. 3 pamatême nu ßiczion i Pētû Wakarus didi Gaisrq. Tûkart Dwaras Pono Janzon Kusûse nudege. Ugnis buwo wiename Staldyj prasidējusi ir trumpame Czēse wisas didzeses Gaspadoryśtês Trobas iśpustyjusi, tikt Gywenamoji bey Stadala dar su didze Proce tegalējo buti iślaikomi. Liepsnose rado sawo Galą 28 didi Galwijei, tarp kuriû daugel tokiû buwo, kurie ant Gywoliû Apźwalgymo pirmases Laźybas buwo gawę, potam ir daug Kiauliû, Awjû, Wißtû bey Kurû nużuwo; gelbēti nebibuwo galima; tikt Arklei bey 9 jaunos Karwes su didze Proce wos ne wos iśgelbamos buwo. Kaip mislytis galime, ir wisi didieji Sziaudû bey Paßaro Zopostai, kaip ir Jawai Liepsnose prapūle ir yra Pono Janzono Patrotka tûmi dar didesni pastojusi, kadangi subegusieji Galwijei

labay kaßtauni, Ipirkimas i Ugnies Skrynę ale tikt labay menkas tiera. Wiena geriausjû Galwijû Paroda 16. ß. M. ßiczion nulaikomame Gywoliû Apżwalgyme nebibus matoma, kadangi ant to ißstirtiesi Gywolei, tarp kuriû wiena Karwe su Dwynuczeis radosi, drauge sudeguśi yra. Wiens Żmogus, kursai to pikojo Uždegimo kaltinamas yra, dabar jau suimtas ir ßiczion i Kalėjimą atgabentas tape.

Karaliauczuje, 10. Meiji. Prie ßiauriniôs teip wadinamosės samländißkosės Jurû Krantôs dabar kurßißki Zwejei su didesniomis Waltimis, teip wadinamaseis Lumais, Jurose Silkeles żwejoja. Szitie Laiwai ale dėley jû Sunkumo negal ant Krantôs buti uztraukami, bet tur sawo Inkarus walname Wandenyj laukan ißmesti, koktai prie tokiôs staeziôs ir Akmeniû pilnôs Jurû Krantôs labay priegadinga yra; o Zwejiems su tokeis Laiwais ir bezwejojant Krantôs Artybėje i Negiliuki gal pareiti. Zwejyba czionay taigi wis priegadinga pasliekta.

— 11. Meiji. [Dywnas Żuwjû Apnûdymas.] Praėjuseję Pėtnyczią wiena ßiczion Domulyczioj gywenanti iß ßeßiû Personû pasidaranti Familyja Wakarėnei keptas Silkeles, kurios i Etiką (Ukßûsą) idėtos buwo, walge, kursai Walgis ir Wisiems skanus buwo pasirodęs. Dar toj paczioj Naktyj ale prie wisû tû Personû, kurie anas Silkeles buwo walgę, didis Nesmagumas radosi, ir po ißgastingiauseis Apnûdyjimo-Zymjeis umay wisa Familyja apsirgo, teip kad greitay Liekorus turėjo buti parwadinams. Pasilaikymas Serganczujû buwo labay blogas, ale ir ant wisû Liekoriaus Padawadyjimû akylay padabojant Pasigerinimas tikt pamażėlum te tarpo. Prie wieno tû Serganczujû wisi Padawadyjimai nûprosni pasiliko, jisai, 19 Metû sens Jaunikaitis, wakar Wakare pasimire. Dabar stropjey jėßkoma buwo, iß ko Apnûdyjimo Priežastes kilusios buwo, wienok ikißiol dar toktai niera ißreikßta. Żuwjû Apnûdymai jau taukiaus yra pasirodę; tada ale kûne wisados Priežastes prie Żuwjû paczių randamos buwo, kadangi tos per senos buwo, teip kad Żuwjû Nûdai pasidaryti galėjo. Szi Syli ale Walgis powisam ßwieżus radosi, o ir Walgantiejt ßeip ko Ypatißko prie Sutaisymo neißwydo. Irgi pats Etiks pagal itßiolißkûsius Pajėßkojimus gers buwo, kaip ir tas Rykas, kuriame Żuwys pakawotos radosi. Pirm kelių Metû beje Prowincoj toksjau Atsitikimas nusidawe, prie kurio wiena Familyja i Etiką idėtus Szlejus walgiusi ir teipjau po Apnûdymo Żymjeis apsirgusi buwo. Tûkart tape ale ißrasta, kad tokioj Zuwėj, kuri per ilgay Etike yra gulėjusi, nużawinantis Nûdai atsiranda. Toktai ale ikißiol dar nieks prie Silkelių nepatyre.

— Wiens iß Kwėdnawôs, arty Karaliauczians, kilęs Wyrs buwo sawo jaunesninse Metuse i Berlynę parėjęs ir tėnay sawo Iżsilaikymo jėßkojęs. Jam ėjo geray; jis ilgą Czėsą Urėdą Bilgetû Atimtojo wede ir prie to gerą Szmotą Naudôs susiskupawo. Atsimindams, kad daugel Apgywentojû jo Tėwißkės Kiemo warginguse Pasilaikymuse gywena, paliko tas buwusżysis Rytprusas Kwėdnawôs Parapijei 1000 Markiû su tûm Padawadyjimu, kad Tresai Bėdniesiems tôs Parapijôs butu ißdalyjami.

— 12. Meiji. Szendien ankśty keli Ponai pas Szteindamo Wartus suimti tape, kaip jie uždarytame Wežime iß Miesto laukan iżważiûti norėjo, jeib ant pirma sukalbėtôs Wietôs su kits kitu ßandyties.

Elbingioj, 11. Meiji. [Ant Apsidabojimo.] Su kokiu didziu Akylumu Plėczkû Prupas reik ißtraukti, tay sekanczioj Nedėlėj wiens ßiczion gywenas Mokytojis trudnu Budu patyre. Jisai norėjo wieną Pywo Butelkę atdaryti, ėme Plėczką tarp sawo Kelių ir laike ję prie apatiniôs Kaklo Daliės su kaireje Ranka twirtay. Kaip jis dabar Sylą pristatydams prie Prupôs Iştrauktojo trauke, nuplėße jis Plėczkôs Kaklą ir pasiżeide prie to teip baisey kairejį Ranką, kad jam kûne Stukis nu widûjo Naukôs Pirßto nupjautas butu tapęs.

Mewe, 9. Meiji. [Dywnas Atsitikimas.] Pirm kokiû deßimt Metû wienam ßio Miesto Gywatininkui N. bekeliaujant jo 20 Metû senasis, kurtinis bey nebilys Sunus prapûle. Wisi Apsakimai, kurie dėley jo ißleidziami buwo, pasiliko nûprosni. Po kokiû dwiejû Metû tape iß Miesto Münster (Westpholuse) maldûjama, kad tėnay wiens kurtnebilys Żmogus uztroppytas tape, kurio Apraßymas powisam su Prapûlusojo Ißweizdėjimu futare; pirmkol ale Pajėßkojimas nusidûti galėjo, buwo jis wėl prapûlęs ir pasiliko prapûlęs, ikikol Darbininkai iß musû Kampû ji kaip Bernq Pomerû Prowincoj prie wieno Gaspadoriaus atrado, kursai pirma Hannoweriuse buwo gywenęs ir Kurtnebili jau per aßtûnis Metus prie sawės turėjęs. Sziose Dienose dabar aukßtoj Senatwėj esanczioji Motyna nu Geradėjû Paßalpôs gawusi, tėnay ißkeliawo ir sawo prapûlusyjt Sunu wėl surado, kuri ji mirßtanczlam Tėwui Namon pargabeno, pirmkol jis iß ßio Amżiaus atsiweikino. Ji wakar Wakare su sawo Sunumi Namon parkeliawo ir ji su tais Żodżeis sawo Prieteliems bey Kaimynams wėlparode: „Sztay, jis wėl cze yra, Diewo Kelei yra dywni, ale jis wisą ßlownay ant Galo ißweda."

Tilżės Keleiwis

tampa nu 1. Aprilio 1886 Tilżėje bey aplinkuy sekancziose Wietose ißdûdamas:

1) **paczioj Druckerijoj,** Aukßtojoj Ulyczioj Nr. 67,

2) prie Pono **Otto Kroll,** Wehmeyerio Pasiekiejo, Wokiecziu Ulyczioj Nr. 67,

3) Popieraus Kupczystej prie **M. Heydeck,** pirma: **Geschw. Urbat,** Wandens Ulyczioj Nr. 3,

4) prie Pono **Gustav Häse,** Sztolbeikeriû Ulyczioj (Viehhof) Galwiju Kieme,

5) prie Pono **Redetzky** Meerwißės Priemiestyj, Karaliaucziaus Ulyczioj Nr 8,

6) prie Pono **H. Brzoska,** Fabrikiû Ulyczioj Nr. 49,

7) prie Pono **G. Engelke,** Gelżkeldwario Ulyczioj (Bahnhofstraße) Nr. 5,

8) prie Pono **H. Kohlhoff,** Pilies Maluno Ulyczioj (Schloßmühlenstraße) Nr. 9, pas ßiepini Tiltą,

9) prie Pono **W. Riemann,** Aukßtojoj Ulyczioj Nr. 45, pas aukßtosius Wartus.

10) prie Pono **C. E. Schiemann** (Gebr. Pichler), Wokiecziu Ulyczioj Nr. 39. pas Wokiecziû Wartus.

11) prie Pono **C. E. Hoffmann,** Ragainės Ulyczioj Nr. 5 bey 6,

12) prie Pono **V. Pastowsky,** Ragainės Ulyczioj Nr. 38,

13) prie Pono **Ad. Nitsch,** Paskalwiuse,

14) prie Pono **Schimansky** („Zum Onkel Bräsig"), Szpliteriuse ir

15) prie Pono **W. E. Lemke,** Kalkapiuse.

Turgaus Preke

nu 14. Meiji 1887.

		Tilżėje ₰	Tilżėje ₰	Klaipėdoj ₰	Klaipėdoj ₰
Kwėczei	100 Swarû arba 50 Kilogramû	9 —	9 30	6 —	6 50
Rugei		5 40	5 60	4 75	5 —
Miežei		5 60	6 —	4	4 50
Awiżos		4 80	5 —	2 50	3 —
Zirnei, balt.		5 50	6 —	6 —	6 50
" rain.		7 50	8 50	6 50	7 —
Roputes		1 70	2 30	1 30	1 40
Kiaußei ant Kapôs		2 25	— —	1 80	— —
Swiestas	uż Swarq	— 70	— 85	— 80	— 90
Kiauliena		— 50	— 60	— 50	— 60
Jautiena, geriausioji		— 35	— 50	— 60	— 75
Werßiena		— 35	— 45	— 30	— 50
Awiena		— 35	— 40	— 40	— 50
Sziens	uż Centneri	2 —	3 80	1 —	1 50
Szaudai		— —	— —	1 75	2 —
Szaudai uż Kapą		21 —	24 —	— —	— —
Sėmenei uż nauj. Sziep.		8 —	9 50	— —	— —
Timotai uż Centneri		20 —	24 —	— —	— —
Krußtėne, prasta	uż 2 Swarq	— 34	— —	— —	— —
Awiżû Krûpai		— 44	— —	— —	— —
Linai uż Centneri		— —	— —	28 —	— —
Malka, minkßta		— —	— —	40 —	44 —
Malka, kieta		— —	— —	44 —	46 —

Turgaus Prekes Karaliaucżuje

nu 14. Meiji.

Uż po 100 Swarus Szieno 1 Mk. 70 Pen. iki 2 Mk. 60 Pen., Szaudû 1 Mk. 67 Pen. iki 2 Mk. 40 Pen., Kwieczių 7 Mk. 90 Pen. iki 8 Mk. — Pen., Rugių 5 Mk. 80 Pen. iki 5 Mk. 90 Pen., didżiųjû Miežių 5 Mk. 80 Pen. iki 5 Mk. 90 Pen., mażųjû Miežių 5 Mk. 40 Pen. iki 5 Mk. 60 Pen., Awiżû 5 Mrk. 60 Pen. iki 5 Mrk. 65 Pen., rainû Zirnû 5 Mk. 50 Pen. iki 7 Mk. 50 Pen., baltû Zirnû 6 Mk. 50 Pen. iki 7 Mk. 90 Pen., uż naujaji Szėpeli Ropuczių 1 Mk. 50 Pen. iki 2 Mk. — Pen., uż Swarq Jautienôs 40 iki 60 Pen., Kiaulėnôs 50 iki 65 Pen., Awienôs 45 iki 60 Pen., Werßienôs 30 iki 60 Pen., Swiesto — Mk. 90 Pen. iki 1 Mk. 20 Pen. uż 15 Kiaußus — Mk. 50 Pen. iki — Mk. 60 Pen.

Berlyno Prekiû-Depeße.

Rublis Popieraus-Pininguse ant 100 Rbl. . . . . 182 Mk. 10 Pf.

Malkôs-Pardawimo Termynai

nu 23. iki 31. Meiji 1887.

23. Meiji ant Zėg. 10: Trappönuse, prie Schwellnus, Oberförsterijės Trappönen.
24. " " " 10: Georgenburkyj (Karcziamoj), Padrojen.
25. " " " 10: Nikolaikuse (Deutsches Haus), Oberförsterijės Nikolaiken.
27. " " " 10: Peitschendorf prie Struppeck Oberförsterijės Pfeilswalde.
31. " " " 11: Wißwilėj prie Gutzeit, Oberf. Schmalleningken.

Ne koźnas gal daug Piningû iżleisti; reik todėl tikru Czėsu akylu buti. Wisi, kurie tirßtą Krauję tur ir dėl to wisokius Skaudulius, Kraujo Atsiwerżimą ant Galwôs bey Krutinės, kaip ir Widuriawimo-Trikdinimą i. t. t. kenczia, neturėtu użsimirßti, per Czystyjimo-Gydimą, kursai tikt kelis Peningius tekaßtûja, sawo Kuną wėl ßwieżu ir sweiką padaryti. Reik imti ant to geriausey prideringases Priprowas, Aptiekor. R. Brandto Szweicerpiles, gaunamas Aptiekose po 1 Marki, ir geray ant R. Brandto Wardo Paßraßymo padaboti.

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raudonus in Tilsit. Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.